

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 17/2026

Innhold

Våronn - Gi vannet plass, og ta vare på insektene!.....	2
Linker til relevante veiledere og regelverk ifm. våronn.....	3
Har du sett vipe eller storspove?.....	3
Fugleinfluensa	3
Elg- og hjortebeitetaksering	4
Strategi for forvaltning av hjortevilt 2026-2030	5
Innovasjon Norge – midler for 2026.....	6
Ungskogpleiekurs	7
Nyttig lesestoff/informasjon.....	8
Arrangementer/kurs/markvandringar	9

Våronn - Gi vannet plass, og ta vare på insektene!

Flere er så smått i gang med våronna, og vi forventer stor aktivitet på jordene de neste ukene. Når du jordarbeider – husk å gi nok plass til vannet! Vi må forvente kraftige nedbørsepisoder i denne vekstsesongen også, og da er det om å gjøre å ha tenkt over hvor vannet skal gjøre av seg.

Pollinerende insekter som humler og bier er avhengig av blomster og trær, og jordbrukets kulturlandskap, med veigrøfter, kantsoner og åkerholmer, er viktige leveområder for insekter.

Driver du jord langs vei?

Vær nøye med å ikke jordarbeide ut i veigrøftene! Grøftene mister sin funksjon, kummer fylles igjen og vannet finner nye veier. La veigrøftene få den plassen de trenger, både for bedre vannhåndtering og for blomster, og dermed pollinerende insekter som humler og bier.

Driver du jord med kummer som tar imot overflatevann?

Da må du passe på å holde god nok avstand til kummen. Det skal aldri jordarbeides nærmere enn 2 meter rundt kum. Så gjerne gras i en omkrets på 2 meter for å ha et tydelig skille.

Har du dråg der det graver?

Vurder å så grasdekte vannveier i 6 meters bredde, spesielt om du har høstkorn i vekstskiftet ditt eller om du har planer om å jordarbeide om høsten. Graset bør følge dråget helt ut til kum eller bekk.

Driver du jord langs vann?

Da må det være minimum 2 meter mellom dyrka mark og vann – alltid.

Skal du jordarbeide til høsten må du sørge for å ha bred nok sone mellom åker og vann som mottar avrenning fra jordbruksareal. Er det mindre enn 8 meter naturlig vegetasjon må du kompensere med enten å så 6 meter bred grasdekt kantsoner (flerårig) innen 1. juli, eller sette igjen 20 meter stubb om høsten.

Driver du jord langs vassdrag der flom fører til erosjon?

Da skal det være tilsådd permanent grasdekt kantsoner på minimum 6 meter, selv om du ikke jordarbeider om høsten, jfr. regionale miljøkrav. Dette er særlig aktuelt flere steder langs Hæra og Hobølelva.

Driver du jord langs skog?

I overgangen mellom jord og skog er det viktig å ha gode avskjæringsgrøfter for å redusere overflatevann fra skog til jord. Kantsoner mellom jord og skog er viktige leveområder for pollinerende insekter – spar spesielt selje og andre blomstrende treslag.

Linker til relevante veiledere og regelverk ifm. våronn

- [Regionalt miljøtilskudd](#) - Statsforvalterens informasjonsside
- [Regionale miljøkrav](#) – Statsforvalterens informasjonsside
 - [Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket](#) – Lovdata
- [Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk](#)
- [Rettleiing til gjødselbrukforskrifta](#)

Har du sett vipe eller storspove?

I samarbeid med Birdlife Indre Østfold og Rakkestad kommune har Indre Østfold kommune et prosjekt for å kartlegge forekomst av artene vipe og storspove. Prosjektet startet i 2022, og vil fortsette også i år.

Vipa var tidligere en vanlig art i kulturlandskapet i Østfold, men har de siste årene hatt en betydelig nedgang i hekkebestanden. I 2004 var den norske bestanden estimert til 40.000 – 80.000 hekkende par, men kun 7.500 – 10.000 hekkende par i 2019. Den samme nedgangen gjelder for storspova, som har hatt en tilbakegang på 45 % i løpet av 15 år. Bestanden av storspove er i dag estimert til 2-3 000 hekkende par i Norge.

For å få en oversikt over hvor i kommunene det er forekomster av vipe og storspove, er vi helt avhengig av at folk melder fra om observasjoner. Derfor ønsker vi også i år tilbakemelding om funn av disse artene. Observasjon av vipe og storspove meldes i e-post til pal.sindre.svae@io.kommune.no eller telefon til Berith Veiby, 917 22 528.

For å bevare og styrke bestanden av vipe og storspove, ønsker vi å merke reir. Reir vil bli lokalisert ved at jorder med påvist fugl blir finkjemmet med teleskop eller drone. NB! Grunneier og/eller jordleier vil bli kontaktet før noen går på jordet eller merker. Reirene vil bli merket med brøytetikker, og stikkene vil bli fjernet etter endt ruging så de ikke står i veien for slått og tresking.

Fugleinfluensa

Det er ikke påvist fugleinfluensa i Indre Østfold kommune i år, men i nabokommuner.

Det er derfor viktig å ta hensyn til dette for alle som er i kontakt med fugler. Oppdatert kunnskap ligger på Veterinærinstituttets nettsider [Fugleinfluensa hos villfugl i Norge](#)
Smitteverninformasjon finnes hos Mattilsynet. [Fugleinfluensa | Mattilsynet](#)

Hva gjør jeg med døde fugler på uteområder?

Det er greit å la fuglen ligge på eiendommen din. Døde fugler på uteområder hvor barn og ungdom oppholder seg, som barnehager eller skoler bør fjernes. Dette skal gjøres av en voksen person.

Bruk alltid engangshansker og munnbind, og vask hendene grundig med såpe og vann etterpå. Legg fuglen i en dobbel avfallspose, knyt godt igjen og kast den i restavfallet. Den skal aldri kastes i matavfall. Utstyr som har vært i kontakt med fuglen, skal kastes i restavfallet.

Elg- og hjortebeitetaksering

Østfold fylkeskommune skal sammen med kommunene gjennomføre en regional elg- og hjortebeitetakst i løpet av våren. Taksten dekker alle kommunene i fylket og er tilfeldig utvalgt for å gi ett statistisk riktig bilde av elgbeitesituasjonen. Det har vært flere slike takster tilbake i tid i kommunene som i dag utgjør Indre Østfold kommune. Faun Naturforvaltning har vunnet anbudet og skal stå for taksten. Kommunens rolle i denne sammenheng er å informere dere som grunneiere og å koordinere dialogen mellom de som skal utføre taksten og dere som grunneiere.

Metodikk og gjennomføring

Beitetaksten vil foregå etter Solbraa-metoden - en metodikk for å kartlegge elgens beitetilgang og beiteutnyttelse. Ved å kartlegge hvor stor andel av fjorårets skudd som er beitet av ulike treslag kan man vurdere om elgbestanden er bærekraftig med hensyn til tilgjengelig beite, eller om beitene er overutnyttet. Dette er viktige opplysninger når elgstammen skal forvaltes lokalt og regionalt. Indre Østfold kommune er positive til taksten, og håper dere som er grunneiere også er det.

Undersøkelsene foregår i hogstklasse 2 hvor tilgangen til beitevekster i elghøyde er størst. For å få et representativt bilde blir rundt 157 skogbestand i hogstklasse 2 valgt tilfeldig ut rundt i fylket. I Indre Østfold kommune blir ca 40 bestand taksert. I praksis blir alle utvalgte bestander oppsøkt i felt, og det gjennomføres registreringer etter en fastsatt instruks. **Feltarbeidet vil starte opp snarest og fortsetter utover våren.** Taksten utføres av personell tilknyttet Faun Naturforvaltning.

Det vil bli utarbeidet en rapport som blant annet viser beitetrykk lokalt og regionalt. Rapporten vil bli sendt ut til dere som grunneiere og elgvaldene fra kommunen. Kommunen vil benytte data inn i den kommunale hjorteveltforvaltningen.

Reservasjon

Du som grunneier på utplukket bestand blir kontaktet så fort utvalget er gjort.

Det er kun forhold knyttet til elgens beite som blir registrert i dette prosjektet. Om noen grunneiere ønsker å reservere seg mot slik takst er dette i orden. Dere trenger da bare si fra til vilt- og utmarksforvalter Pål Sindre Svae uten noen ytterligere begrunnelse. Det er naturlig at flere av skogsbilveiene er stengt nå i teleløsningsperioden og de som skal taksere har derfor med seg sykkel eller tar turen til fots for å unngå unødvendig bilkjøring.

Spørsmål eller kommentarer kan rettes til Pål Sindre Svae pal.sindre.svae@io.kommune.no.

Strategi for forvaltning av hjortevilt 2026-2030

Det er vedtatt ny nasjonal hjorteviltstrategi, og her har Indre Østfold kommune deltatt i ressursgruppa for utarbeidelsen.

Visjon og satsingsområder

Visjonen er «Robuste bestander i en natur i endring». Med robuste bestander menes dyr med mer naturlig kjønns- og alderssammensetning, høy genetisk variasjon og god kondisjon som gjør dem i stand til å mestre klimaendringer, sykdomspress og menneskelige forstyrrelser. Visjonen støttes opp av fem satsingsområder: grenseløs forvaltning, arealbrukskonflikter, vilthelse, framtidens jaktutøvelse og hjortevilt som næring.

Strategien skildrer behovet for en mer helhetlig og kunnskapsbasert hjorteviltforvaltning med mer samarbeid på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Økt bestander har ført til flere arealbrukskonflikter med landbruket og flere viltpåkjørsler, noe som krever bedre samarbeid. God vilthelse er avgjørende og krever systematisk overvåkning. Jakten må utøves på en forsvarlig måte for å sikre legitimitet og robuste bestander. Samtidig peker strategien på hjortevilt som en viktig ressurs for lokal næringsutvikling gjennom jakt, reiseliv og salg av viltkjøtt.

Langsiktig arbeid

Strategien belyser mange av de største utfordringene og mulighetene i norsk hjorteviltforvaltning. Strategien er tenkt å gi retning for et langsiktig arbeid og fungere som en basis for samarbeid mellom aktuelle aktører. Strategien favner bredt og vi er avhengig av samarbeid og bidrag fra mange ulike sektorer for å lykkes.

Samarbeid er nøkkelen

For å lykkes med strategien er det viktig at innholdet gjøres kjent og at berørte parter kjenner seg igjen i innholdet. Vi må enes om utfordringene som hjorteviltet og forvaltningen står overfor. Vi har mye kunnskap, men også behov for mer forskning. Landbruksdirektoratet understreker at strategien krever innsats fra mange hold. Gjennomføringen skal skje i samarbeid mellom offentlige myndigheter, grunneiere og jegere.

Her finner du [Strategi for forvaltning av hjortevilt 2026-2030](#)

Innovasjon Norge – midler for 2026

[Innovasjon Norge](#) har årlig tilskuddsmidler til investeringer i landbruket.

[Ramma for Østfold](#) er brukt opp for 2026. Søknader som sendes inn nå blir returnert. Det åpnes for å sende inn søknader for behandling i 2027 etter 1.september 2026.

Mobiliseringsmøter og lyn-møter høst 2026

Det er planlagt å gjennomføre webinar og lynmøter også i høst. Informasjon om tidspunkt kommer senere.

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping

Her er det fortsatt midler til [vekstprosjekter og bedriftsnettverk](#).

Bionova

[Bionova](#) består av to ordninger som lenge har vært en del av Innovasjon Norges virkemiddelapparat: Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket (VSP), og Bioøkonomiordningen.

Det er fortsatt mye ledige midler under VSP. Det kan søkes om tilskudd til gårdsvarmeanlegg, solcelleanlegg kombinert med batterilagring, varmepumper, energisparing i veksthus, for å nevne noe. Det er også mulig å søke om tilskudd til investering i ny klima- og miljøvennlig teknologi. Landbruksroboter og droner er eksempler på dette.

Det er også tilgjengelig midler på Bioøkonomiordningen.

[Mer opplysninger finnes på hjemmesiden til IN under Bionova.](#)

Ungskogpleiekurs

Landbrukskontoret i Indre Østfold kommune og Hobøl Asvo inviterer til ungskogpleiekurs!

Kurset vil være gratis for ungdom (14-19 år) bosatt i kommunen.
Ordinær pris kr. 4 130,-, Landbrukspris kr. 2 700,-

Begrenset antall plasser, så det er førstemann til mølla!

Kurset har en varighet på 7,5 time, og det vil bli servert lunsj.

Emner for kurset

- Vedlikehold av motorryddesag
- Kontroll og funksjonstesting av verneinnretninger
- Filing av ryddesagblad
- Innstillinger
- Sikker arbeidsteknikk
- Sikker skjæreteknikk
- Verneutstyr og sikkerhetsregler
- Planlegging av arbeidet
- Resultatkontroll
- Praktiske øvelser

Kursdatoer:

- **Mandag 22. juni** Kl. 09.00 - 16.00
Sted: Kroerveien 15, 1827 Hobøl
- **Fredag 14. august** Kl. 09.00 - 16.00
Sted: Kroerveien 15, 1827 Hobøl

Påmelding:

Send e-post til: ak@hobol-vta.no

Oppgi navn, fødselsdato/år, adresse, e-post, telefonnummer og eventuelle allergier ved påmelding.

Det har allerede blitt gjennomført et vellykket kurs for 7 ungdommer:

Vi er til for andre.

Nyttig lesestoff/informasjon

Indre Østfold kommune:

- [Nå kan du si din mening om hvordan det er å sykle i Indre Østfold kommune](#)
- [Nå kan du foreslå kandidater til Indre Østfold kommunes ærespriser for 2026](#)
- [Bli med på Garasjesalgdagen søndag 10. mai - Indre Østfold kommune](#)
- [Det generelle bålforbudet i hele landet starter onsdag 15. april - Indre Østfold kommune](#)

Landbruksdirektoratet

- [Store lagre av poteter](#)
- [Ny nasjonal hjorteviltstrategi](#)
- [Greier ut alternativ rekne metode for fosforbalanse](#)
- [Satsingen på regionalt miljøtilskudd gir resultater](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Anbefaler redusert såmengde for bedre blomstring i pollinatorsoner](#)
- [Flere våpen mot skadedyr i protein- og oljevekster](#)
- [Gode kornår aukar risikoen for overskot av fôrkorn](#)
- [Nye tal frå SSB gav store utslag i årets berekningar for jordbruksoppgjæret](#)
- [CO₂ utslipp fra dyrket myr kan være lavere enn antatt](#)
- [NIBIO bidreg i nytt europeisk nettverk for overvaking av jorderosjon](#)
- [Lange fibre og høy tetthet – nordnorsk trelast holder god kvalitet](#)
- [Må treffe matkvalitet i 60 prosent av åra for å tene på matkveite](#)
- [Biokull gir liten effekt på potetavling – men kan styrke jord og klima](#)
- [Kveite gir ikkje betre lønsemd enn bygg – høg risiko held produksjonen nede](#)
- [Nytt prosjekt skal optimalisere beitebruken i Norge](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Krav om gjødseljournal fra sesongen 2026](#)
- [Robustfrøblandinger - redusert såmengde for bedre blomstring](#)
- [Få fart på fangvekstene](#)
- [Drenering: Det viktigste grunnlaget for god plantevekst](#)

Agropub.no

- [Kan blåskjellkompost bli en nyttig ressurs?](#)
- [Få praktisk fagstoff som er relevant for sesongen rett i innboksen.](#)
- [Økologisk jordbruk sikrer biologisk mangfold](#)
- [Økologisk drift gir høyere dekningsbidrag](#)

Skogkurs

- [Parkeringsavgift på private skogsveier](#)
- [Markberedningskurset er oppdatert med nye filmer – ta en titt!](#)

Hjorteviltportalen

- [Nye muligheter for opplæringsjakt i 2026](#)
- [Fem satsinger skal bedre forvaltningen av hjorteviltet](#)
- [Viltforvaltningsråd: Vilt praktisk kommunesamarbeid](#)
- [Fortsatt kvotefri jakt på hjortekalv](#)
- [Kvinneandelen blant jegerne doblet på 25 år](#)
- [Hvor langt kan elgen svømme?](#)
- [Skrantesjuka er fortsatt en alvorlig helsetrussel for hjortedyr](#)

Arrangementer/kurs/markvandring

Indre Østfold Næringsutvikling

- [Arrangementer](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Kalender](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Autorisasjonskurs plantevern, Østlandet](#)
- [Varme arbeider, Østlandet](#)
- [HMS i landbruket, Østlandet](#)
- [Kontroll brannslukningsapparat, Østlandet](#)
- [Maskinførerkurs | Norsk Landbruksrådgiving](#)
- [Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Østlandet](#)
- [Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR](#)

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- [Arrangementskalender](#)

Klima Østfold

- [Arrangementer](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Kurskalender](#)

Østfold bondelag

- [Kommende aktiviteter](#)

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- [Kursoversikt](#)

Skogselskapet

- [Skogkvelder for nye skogeiere](#)

Viken Skog – Skogeierlag i Indre Østfold: [Smaalenene](#) og [Indre Østfold og omegn](#)

- [Kalender](#)

Glommen Mjøsen skog

- [Arrangementer](#)

Hjortevilt.no

- [Hva skjer? Sjekk hjorteviltkalenderen!](#)

Østfold jeger og fisk

- [Jegerprøvekurs - NJFF](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo ved å melde deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Hvis du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune, Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadresse.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadresse: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt ØstfoldNord: Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst: Eidsberg, Marker, Rømskog, Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933